

Formativno spremljanje kot del moje pedagoške prakse

Sonja Bregar Mazzini,

Osnovna šola Miška Kranjca

S formativnim spremljanjem (FS) sem se prvič srečala čisto na začetku svoje poklicne poti, leta 2001, ko sem bila vključena v projekt Nova kultura preverjanja in ocenjevanja znanja (portfolio). Od takrat dalje posamezne prvine FS ves čas vnašam v pouk zgodovine in DKE.

V projekt CIDREE AFL sem se vključila na pobudo mag. Vilme Brodnik, s katero veliko sodelujem v različnih projektih. Projekt se mi je zdel zanimiv, saj sem menila, da bi lahko FS v pouk vnašala še bolj sistematično. V CIDREE AFL se mi je zdela dragocena tudi predstavitev izkušenj FS na škotskih šolah in konkretnih primerov šolske prakse. Največji vtis glede poznavanja in uporabe FS sta name naredili mag. Leonida Novak in dr. Ada Holcar Brauner, ki sta s konkretnimi primeri dobre prakse dokazali, da lahko FS »živi« tudi v slovenskem šolskem sistemu, ki sicer ni naravnani in zasnovan v tej smeri. Teorijo sta ves čas podpirali s konkretnimi primeri iz lastne šolske prakse.

Všeč mi je, da lahko dijaki sami odločamo, kaj se želimo pri posameznem tematskem sklopu naučiti in kako.

izjava učenca

Učitelji, ki FS vpeljujemo v celoti ali pa le njegove posamezne faze, smo namreč v slovenskih šolah osamljeni. Po navadi nam tudi ravnatelji ne nudijo ustrezne podpore, zato so še posebej dragocene predstavitve dobre (domače) prakse. Prav tako se mi zdi pomembno, da v projektu EUfolio sledimo isti filozofiji in je FS eno izmed treh področij poleg izbrane veščine in dela z eListovnikom.

Menim, da večina učiteljev, ki izvajajo FS, vnaša v svoj pouk predvsem povratno informacijo učenecem, kriterije uspeha in morda še samorefleksijo, manj pa učence navajajo, da si sami zastavijo cilje ter skupaj z učitelji iz njih izpeljejo kriterije uspeha. Poleg tega menim, da večina učiteljev učence v FS 'potopi' in le malo jih osmisli njegov pomen (npr. zakaj je pomembno načrtovanje učenja, samorefleksija, zakaj povratna informacija in kako ta učenca koristi itd.).

Glede na moje izkušnje FS na učence vpliva motivacijsko. Po mojem mnenju zato, ker so aktivni deležniki v procesu učenja in imajo tako možnost vplivati na svoje učenje in s tem posledično tudi na uspeh (oceno). Pri FS se učenčev napredek ne primerja z napredkom preostalih v razredu (ni Gaussove krivulje), ampak je pomembno, da učenec napreduje v svojem tempu in do tiste točke, kot zmore, kar tudi vpliva motivacijsko in prispeva k boljši samopodobi učenca.

Formativno spremljanje je postalo del moje pedagoške prakse in z njim vsekakor nameravam nadaljevati ter k takšnemu načinu dela pritegniti še sodelavke v kolektivu (poleg teh, ki smo že v projektih FS oziroma EUfolio). Želim si, da FS sčasoma postane obvezni del pedagoške prakse na vseh slovenskih šolah, kar pomeni, da bi morala priti pobuda »z vrha«. To pa tudi pomeni, da bi FS morali najprej dobro poznati ravnatelji (večkratno večdnevno izobraževanje s predstavitvijo konkretnih primerov dobre prakse iz slovenskih šol, da bi dojeli in začutili pravo vrednost FS). Formativno spremljanje bi lahko živelo dalje in se širilo tudi tako, da bi učitelji, ki ga že izvajamo, tvorili mrežo in bili hkrati skupaj s svetovalci z Zavoda RS za šolstvo opora pri vpeljevanju novih kolegov. Na področju FS manjka tudi literature, prevedene v slovenščino.